

Inhoud

Zakelijke en overige commerciële dienstverlening

- Ontwikkeling van de omzetten (incl. BTW), de prijzen en de berekende hoeveelheden in de horeca, september 2004. pag. 4
- Ontwikkeling van de omzetten (incl. BTW), prijzen en hoeveelheden in de verblijfsrecreatie, 3e kwartaal 2004. pag. 4
- Ontwikkeling van omzetten (incl. BTW), prijzen en hoeveelheden in de kantines en catering, 3e kwartaal 2004. pag. 4

Financiële instellingen en markten

- Koerswaarde van aandelen, oktober 2004. pag. 3

Huishoudens en individuen

- Consumentenconjunctuuronderzoek, november 2004. pag. 2

Verklaring van de tekens

. = gegevens ontbreken; – = nihil; x = geheim; * = voorlopig cijfer.
() achter de titel = nummer met de laatst gepubliceerde overeenkomstige tabel.

Auteursrecht

© CBS, Voorburg/Heerlen, 2004. Bronvermelding is verplicht.
Vereenvoudiging voor eigen of intern gebruik is toegestaan.
ISSN: 0166-9680.

Informatie

Infoservice: tel. 0900 0227 (€ 0,50 per minuut);
E-mail: infoservice@cbs.nl; Website: www.cbs.nl;
Conjunctuur: teletekst pag. 506 en 507;
Redactie SB: CBS, Postbus 4000, 2270 JM Voorburg.

Consumentenvertrouwen stabiel

Het consumentenvertrouwen is, gecorrigeerd voor seizoeninvloeden, in november 2004 uitgekomen op -27. Dit is vrijwel gelijk aan oktober. De daling van het consumentenvertrouwen in de afgelopen twee maanden zette in november niet door. Het oordeel over het economisch klimaat is iets negatiever. De koopbereidheid veranderde nauwelijks. Dit blijkt uit het Consumenten Conjunctuuronderzoek van het CBS.

Oordeel economisch klimaat iets negatiever

Het oordeel over het economisch klimaat is, gecorrigeerd voor seizoeninvloeden, in november iets verslechterd ten opzichte van een maand eerder. Consumenten zijn net als vorige maand negatiever geworden over de economie in de komende twaalf maanden. Het oordeel over het economisch klimaat in de afgelopen twaalf maanden is echter gelijk gebleven.

Koopbereidheid nagenoeg onveranderd

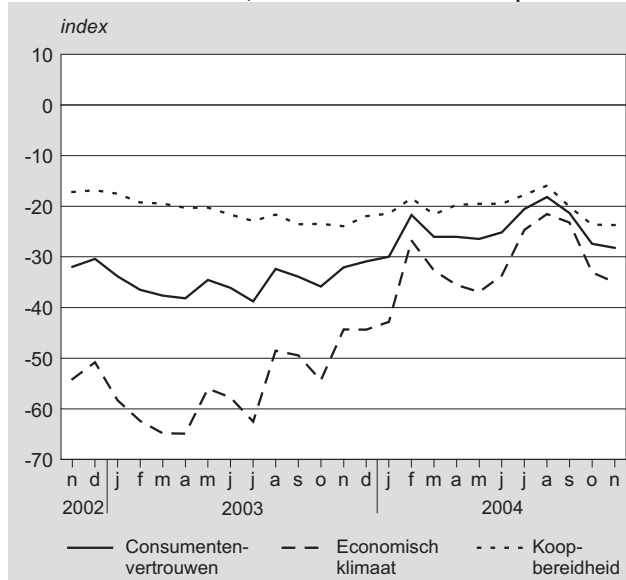
De koopbereidheid is, gecorrigeerd voor seizoeninvloeden, in november uitgekomen op -22. Dit is nagenoeg gelijk aan oktober. De koopbereidheid is gebaseerd op het oordeel over de financiële situatie van het eigen huishouden en op de vraag of de tijd gunstig is voor het doen van grote aankopen. Consumenten zijn iets negatiever over hun financiële situatie in de afgelopen twaalf maanden en iets positiever over de financiële situatie in de komende twaalf maanden. Over het doen van grote aankopen, zoals meubels, bleef de consument in november onveranderd negatief.

Technische toelichting

Het Consumenten Conjunctuuronderzoek (CCO) wordt uitgevoerd in de eerste tien werkdagen van de maand.

De index van het consumentenvertrouwen geeft aan in hoeverre huishoudens vinden dat het economisch gezien beter of slechter gaat. Het consumentenvertrouwen wordt bepaald op basis van de mening van huishoudens over het

Consumentenvertrouwen, economisch klimaat en koopbereidheid

algemene economisch klimaat en over de eigen financiële situatie. Maandelijks worden hierover in het Consumenten Conjunctuuronderzoek (CCO) vijf vragen gesteld aan ongeveer duizend huishoudens. Daarnaast bevat het CCO onder andere vragen over de verwachtingen voor de werkloosheid en de inflatie en over het spaargedrag en aankoopplannen van huishoudens.

De geïnterviewden kunnen vinden dat het beter gaat (de 'optimisten'), dat het slechter gaat (de 'pessimisten') of dat de situatie gelijk blijft. De indicatoren worden berekend door het percentage optimisten te verminderen met het percentage pessimisten.

Naast het CBS, stelt ook de Europese Commissie (EC) voor Nederland een indicator van het consumentenvertrouwen samen. De EC hanteert daarbij echter deels andere vragen dan het CBS. In de EC-berekening ligt de nadruk geheel op de verwachtingen voor de toekomst, waar in de indicator van het CBS ook de huidige situatie van de consument en diens oordeel over de afgelopen twaalf maanden worden meegenomen. De EC publiceert haar indicator altijd later dan het CBS waardoor de meest recente maand niet zichtbaar is in de grafiek.

Consumentenconjunctuuronderzoek ¹⁾

(43)

	Jan.	Febr.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.
<i>Index van consumentenvertrouwen ²⁾</i>												
1999	8	6	7	9	11	10	15	16	23	23	20	20
2000	28	24	25	26	25	27	25	26	24	23	17	19
2001	15	11	7	0	3	-4	-2	-5	-5	-10	-11	-7
2002	-1	-4	-9	-14	-17	-21	-24	-27	-31	-33	-32	-30
2003	-34	-36	-38	-38	-35	-36	-39	-32	-34	-36	-32	-31
2004	-30	-22	-26	-26	-26	-25	-21	-18	-21	-27	-28	
<i>Index van het economisch klimaat ²⁾</i>												
1999	-3	-7	-8	-9	-3	-4	6	6	24	24	17	18
2000	33	25	27	30	26	27	25	24	23	21	14	14
2001	10	-1	-13	-26	-20	-29	-28	-35	-33	-41	-45	-36
2002	-18	-20	-24	-33	-31	-39	-44	-48	-52	-56	-54	-51
2003	-58	-62	-65	-65	-56	-58	-63	-49	-49	-54	-44	-44
2004	-43	-27	-33	-36	-37	-34	-25	-22	-23	-33	-35	
<i>Index van de koopbereidheid ²⁾</i>												
1999	15	16	17	20	20	20	21	22	22	22	22	21
2000	24	23	23	24	24	27	25	27	25	24	19	22
2001	19	19	18	17	17	13	15	15	14	12	11	12
2002	10	6	2	-1	-7	-9	-11	-12	-17	-18	-17	-17
2003	-18	-19	-19	-20	-20	-22	-23	-22	-24	-23	-24	-22
2004	-21	-18	-22	-20	-19	-20	-18	-16	-20	-24	-24	

¹⁾ Dit onderzoek wordt medegefinancierd door de Europese Commissie; netto steekproef aantal is 1024 in de maand november 2004.

Door omstandigheden omvat het onderzoek over de maand juni 2000, 543 geënquêteerden.

Normaal gesproken maken ongeveer 1.000 personen deel uit van de steekproef.

Door de kleinere steekproefomvang zijn de onnauwkeurigheidsmarges bij de uitkomsten iets groter dan gebruikelijk.

²⁾ Voor berekeningswijze van deze index zie de publikatie Gebruikershandboek Consumentenconjunctuuronderzoek 1972-1992 (SDU/uitgeverij, 1994)

Met ingang van januari 1994 worden de indexen met terugwerkende kracht gepresenteerd als een saldo met als minimum -100 en als maximum +100.

Koerswaarde van aandelen

(42)

	2003		2004			
	okt.	dec.	juli	aug.	sept.	okt.
<i>mln euro</i>						
Officiële Markt						
Internationale concerns	146 392	155 950	150 407	147 353	145 282	147 652
Lokale fondsen	213 021	219 994	226 058	222 348	226 714	231 206
w.v.						
financiële instellingen	104 352	108 064	109 492	110 435	113 921	117 228
niet-financiële instellingen	108 668	111 930	116 566	111 913	112 793	113 978
Totaal	359 412	375 944	376 466	369 701	371 996	378 858
Totaal, excl. Koninklijke Olie	279 885	288 854	289 646	283 319	285 593	290 122
Beleggingsmaatschappijen	65 168	64 945	62 200	62 695	65 915	65 499
Vastgoedfondsen	12 185	12 511	13 786	14 094	14 232	14 008
Overige fondsen ¹⁾	13 221	12 785	6 666	6 725	6 736	7 010
Alle genoteerde ondernemingen	449 986	466 185	459 118	453 215	458 879	465 375
NMAX						
Alle genoteerde ondernemingen	167	134	145	136	146	135

¹⁾ Maatschappijen die als nagenoeg enig actief aandelen van een andere ter beurze genoteerde onderneming bezitten of aandelen van een onderneming die in het buitenland is gevestigd.

Ontwikkeling van de omzetten, prijzen en hoeveelheden (incl. BTW) in de horeca (SBI 551, 553, 554)

(34)

	2004									Wijzigingen in % ¹⁾			
	jan.	febr.	maart	april	mei	juni	juli	aug.	sept.	aug. 2004 t.o.v. aug. 2003	sept. 2004 t.o.v. sept. 2003	3e kw. 2004 t.o.v. 3e kw. 2003	jan. 2004– sept. 2004 t.o.v. jan. 2003– sept. 2003
<i>2000=100</i>													
Horeca traditioneel (SBI 551, 553 en 554)													
Prijs	117	117	117	117	118	118	117	117	118	0,7	1,6	1,1	1,3
Hoeveelheid	75	76	81	92	98	95	93	94	93	-2,2	-1,6	-1,5	-2,1
Omzet	88	89	95	108	115	111	109	109	110	-1,6	-0,1	-0,4	-0,8
w.v.													
Hotels, pensions en conferentie-oorden (SBI 551)													
Prijs	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Hoeveelheid	75	81	95	110	118	115	97	101	122	-2,2	2,1	-0,6	-1,0
Omzet													
Restaurants, cafetaria's, snackbars e.d. (SBI 553)													
Prijs	115	115	115	115	116	116	116	116	116	1,7	1,8	1,7	1,5
Hoeveelheid	79	77	83	93	101	96	98	98	92	-2,2	-2,7	-1,4	-2,0
Omzet	90	89	95	108	117	111	114	114	107	-0,5	-1,0	0,3	-0,5
w.v.													
Restaurants (SBI 55301)													
Prijs	114	114	114	114	115	115	115	114	115	1,2	1,4	1,4	1,3
Hoeveelheid	80	78	83	93	100	95	95	96	94	-3,2	-2,3	-1,6	-1,9
Omzet	91	89	95	106	115	109	109	110	108	-2,0	-0,9	-0,3	-0,6
Cafetaria's, snackbars, ijssalons e.d. (SBI 55302/03)													
Prijs	117	117	117	117	118	118	118	118	118	2,4	2,3	2,4	1,9
Hoeveelheid	76	76	82	95	102	97	104	102	89	-0,6	-3,5	-1,1	-2,5
Omzet	89	88	96	111	121	115	123	121	105	1,9	-1,2	1,3	-0,6
Cafés e.d. (SBI 554)													
Prijs	121	122	122	122	122	123	123	123	123	1,6	1,7	1,6	2,0
Hoeveelheid	78	81	78	87	89	88	89	88	85	-4,8	-2,3	-3,2	-3,0
Omzet	95	98	95	106	109	108	109	108	104	-3,3	-0,6	-1,7	-1,1

1) De wijzigingen zijn berekend op basis van niet-afgeronde indexcijfers.

Ontwikkeling van de omzet (incl. BTW) in de verblijfsrecreatie (SBI 552)

(34)

	2002	2003	2003				2004			Wijzigingen in % ¹⁾		
			1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw.	2e kw.	3e kw.*	2e kw. 2004 t.o.v. 2e kw. 2003	3e kw. 2004 t.o.v. 3e kw. 2003	1e kw. 2004– 3e kw. 2004 t.o.v. 1e kw. 2003– 3e kw. 2003
<i>2000=100</i>												
Omzet	113	114	87	128	159	82	86	116	145	-9,5	-9,0	-7,4

1) De wijzigingen zijn berekend op basis van niet-afgeronde indexcijfers.

Ontwikkeling van de omzetten (incl. BTW) in de kantines en catering (SBI 555)

(34)

	2002	2003	2003				2004			Wijzigingen in % ¹⁾		
			1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw.	2e kw.	3e kw.*	2e kw. 2004 t.o.v. 2e kw. 2003	3e kw. 2004 t.o.v. 3e kw. 2003	1e kw. 2004– 3e kw. 2004 t.o.v. 1e kw. 2003– 3e kw. 2003
<i>2000=100</i>												
Omzet	113	113	112	116	106	119	111	114	108	-1,8	1,9	-0,3

1) De wijzigingen zijn berekend op basis van niet-afgeronde indexcijfers.